

שע א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עככ"ב - לכריאות שמירה עליונה והרמת קרן המזל וכט"ס לעד אכ"ר

ערש"ק פרשת "תזריע", כו' באדר ב' תשע"ד גליון מס' 413

שבת מברכינן
ר"ח: גילסן
המולד: בליל שני
בשעה 3
54 דקות ו-9 הלקים

להזכירנו...

לשון הרע - דבר נורא!

אחד הדברים הצריכים ביותר חיזוק בדורנו הוא איסור לשון הרע. הלשון הרע הינה השורש לפגעים חברתיים רבים. היא גורמת לפרוד ולמחלוקת, צער ועוגמת נפש בין בני אדם. מביאה אל קיצם קשרי נישואים וחברות של שנים ומטילה שנאה בין ידידים. שנתת חינוך שגרמה לחורבן בית המקדש, קנאה ומדון מתפשטים באמצעותה בצורה בלתי רגילה. בגלל רכילות מאבדים אנשים את משרתם ומקור פרנסתם, ואין נגזים אם נאמר כי היא ממיתה וגורמת לאובדן חיים בטרם עת. למרבה הפלא ידיעת עובדות אלה לא גורמת תמיד לסגירת הפה ולהרתעת הלשון. אותם שמדברים בדרך כלל מוצאים היתרים להשקיט את מצפונם, להמשיך בדרכם הקלוקלת ולהצדיק את מעשיהם: "אמרתי זאת רק בצחוק", "זה לא דבר פוגע", "זה לא ממש לשון הרע", "ממילא כולם יודעים את זה", "לא שיקרתי אמרתי רק אמת", ועוד כהנה וכהנה אמתלאות לרוב ולא יודעים שמגדילים הם את עוונותיהם עד לשמים, שהרי איסור לשון הרע הוא גם על אמת גמורה. רבינו ה"חפץ חיים" זצ"ל מנה שלושים ואחת מצוות עשה ולא תעשה הקשורות בלשון הרע שניתן לעבור עליהן בנסיבות שונות. אין זו חסידות או חומרא בעלמא לא לדבר לשון הרע אלא חיוב גמור ואין לברוח מצויו זה. אך זאת עלינו לדעת, בלעדי הלימוד הקבוע בהלכות לשון הרע, אין לאדם כמעט אפשרות להמנע מעבירה זו כליל. אין הוא יודע מה נחשב לשון הרע ורכילות, איזה דיבור מותר ואיזה אסור. לכן חובה על כל יהודי ויהודיה הרוצים לעשות רצון קונם ולהחיש את גאולת ישראל, לקבוע לימוד בהלכות חשובות אלו ולהפנים את הנלמד. אחד מגדולי ישראל שהיו בדורות האחרונים היה הגאון רבי משולם איגרא זצ"ל, רבה של פרשבורג. אותו גאון הצטיין בחריפות עצומה. היה עוקר הרים ומשבר סלעים בתלמודו, והיה לשם דבר. החתם סופר זצ"ל, כשהספידו התבטא עליו ואמר שגם גדולי דורו הבינו בקושי את עומק פלפוליו מחמת חריפותם הרבה. בצעירותו השתדך רבי משולם עם בתו של גביר גדול. בני עיירתו של אותו גביר שקינאו בחתן הצעיר או שלא עמדו על היקף גדלותו העצומה בתורה, לא מנעו את לשונם ודיברו סרה באוזני הגביר על חתנו. לשון הרע מחלחלת ועושה רושם ואכן הצליחו הללו לסכסך בין החתן הצעיר לבין חותנו, ואותו חותן עשה הכל כדי להשיג גט לבתו מהחתן הלא יוצלח והבטלן האוכל מלחמו לחם חנם. לימים התעוררה בעיה הלכתית חריפה ומסובכת שכל גדולי הדור דנו בה והתאמצו למצוא לה פתרון הולם. גם הגאון רבי ישעיה פיק זצ"ל בעל מסורת הש"ס שהיה נכבד וחשוב בין גדולי הדור, נדרש לעיין בבעיה הלכתית ולחוות עליה את דעתו. יום אחד הוא קיבל בעניין הנידון תשובה תמציתית ובהירה שהפליאה בישרותה ובחריפותה. בשולי המכתב חתם: "משולם איגרא". בעל "מסורת הש"ס" כה התפעל מתשובה זו, עד שהחליט לברר מי הוא אותו גאון צעיר. באחד ממסעותיו נודמן ונפגש עם אותו גביר - חותנו של רבי משולם. רבי ישעיה פיק שאלו אם מכיר הוא במקרה את הגאון הגדול רבי משולם איגרא, הגר באיזור מגוריו. כאשר שמע הגביר את שאלתו של הגאון, נפל והתעלף. לאחר שהשיב את רוחו, שאלו רבי ישעיה פיק לפרש התרגשותו. השיב הגביר ואמר: "גאון זה היה חתני והוצאתי אותו מביתי". "אם כן", השיב לו הגאון, "טוב שתתעלף שוב". הרי לנו סיפור אמיתי מה לשון הרע יכולה לגרום ועד כמה יכולה לקלקל. בואו וננצור את לשוננו מכל רע, ונזכה לגאולה במהרה.

בימים טרופים אלו שגזרות שונות ומשונות ניטחות חדשים לבקרים, עלינו להשריש בקרבנו את אשר לימדונו אבותינו שה' יתברך מצוי ומשגיח!!! אולי יהיו אי אילו מהקוראים שירימו גבה וישאלו ברמה: והרי הדברים פשוטים וכי לא חבל על המילים! נענה ונאמר שלדאבונו גם באוזנינו נשמעו ביטויים מפי אנשים שנראים כמונו לבושים, המפנים אצבע מאשימה כלפי גופים כאלה ואחרים, אשר בעטיים אנשים סובלים... וכבר הזהירונו חז"ל בגמרא סוטה שבזמן המשיח יהיה פני הדור כפני הכלבו וביארו המפרשים שהכוונה לבטא את המצב הרוחני הירוד, שדרך הכלב לרדוף אחרי האבן והמקל שזורקים לעברו, אך לא תוקף הוא את המחזיק באבן ובמקל. כלומר, שפונים ומטיחים האשמות שונות, ושוכחים שמאחרי "תיאטרון הבובות" עומד ה' יתברך המצוי ומשגיח, שעשה עושה ויעשה לכל המעשים, שממתין ומצפה מיידל ומקווה שפנפה אליו, נפסיק להתעסק עם מקל כזה או אחר, נאחו בו ויתברך ולא נרפה! "איש כי תזריע וילדה זכר...", דרשו חז"ל שתינוק שנולד, כיכרו מגיע עימו, זכר - זה כר! הפרנסה קצובה לו מראש, המטרנה, הטיטולים, הגרבר ובעצם מה לא, נשלח בעיסקת חבילה מן השמים! וב"חובות הלכות" הביא דאפילו יבואו כל צבאות עולם וירצו לקחת מן האדם את אשר נקב עבדו מן השמים, לא יוכלו לעשות ולחסר ממנו אפילו כחוט השערה! ובברכת המזון שאגב האומרה בשמחה, סגולה גדולה היא לפרנסה, מכריזים אנו קבל עם ועדה, מודים ומברכים באמונה תמימה: "כי הוא זן ומפרנס לכל ושלחנו ערוך לכל!". ובסיום נעוץ עצה שראוי לנו בדורינו, דור ההתפוכות, מיד בסיום התפילה כאשר נוהגים עם קדוש לקרוא את השלושה עשר העיקרים של התורה הקדושה, אם נקראם לאט במיתון, בכוונה ובהבנה, נזכה לאמונה בהירה, צחה וזכה. מובטחנו שאם כך ננהג, "החדשות" לא יתפסו אצלנו ענין כה רב מלבד ידיעה אחת ויחידה: "חדשים לבקרים רבה אמנתך!"

חגגי כניסת שבת ויציאת השבת

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
20:11	19:35	18:35	ת"א
20:14	19:33	18:20	י"ם
20:13	19:35	18:27	חיפה
20:13	19:35	18:38	כ"ש

הפסרת השבוע: "כל העם כו' כה אמר השם"

מטעמים לשבת

בני אדם ממנו. בדרישה מיוחדת זו נענש המצורע מידה כנגד מידה: בעבר הוא קלקל בלשונו וכינה אחרים בכינויי גנאי, שלא כדון, לכן מורים לו בשעת חוליו, שיכריז על עצמו בפומבי שהוא טמא ומנודה מחברת הבריות.

(פרפראות לתורה)

”כתונת בד קודש ילבש” (טו, ד)

הסביר רבינו ה”אור החיים” הקדוש זצ”ל, שהכתוב בא להדגיש ולומר, שלא נחשוב שבגדי הכהונה הגדולה (חושן ואפוד, המעיל ופעמוניו וציץ הזהב) הם שצריכים להיות של קודש, אבל הכתונת - שכל אדם לובשה - היא לבוש בסיסי ויכולה להיות של חולין. לא כן אלא הכתונת והמכנסיים, אף הם קודש. ומכאן נלמד שלא רק מעשים נשגבים כתפילה ולימוד, קודש הם, אלא גם מעשים בסיסיים כאכילה ושתייה, שינה ומנוחה, שיחה ודיבור חייבים להעשות בקדושה, בבחינת ”כל מעשיך יהיו לשם שמים”.

(מעין השבוע)

ותלאות קשות יביאם לידי תשובה. וכאשר כל המלכות כבר הפכה למינות ואין עוד שום מורא ובושה לא מפני השם יתברך ולא מפני אנשים, ומצוקתם של ישראל מגיעה לשיאה - כי אז הרי זה מביא לידי טהרה, שלבבות ישראל נטהרים, ומלכות הרשעה שכבר עשתה את שלה נעקרת מן השורש ומפנה מקום למשיח בן דוד...

(מענינה של תורה)

”ועל שפם יעטה, וטמא טמא” (יג, ב)

מעיר כאן הגאון רבי שלמה קלוגר מברודי זצ”ל: חכמינו ז”ל אמרו, שהנגעים באים על חטא של רכילות ולשון הרע, וכדי למנוע מאדם חטא כבד זה, התקין הבורא ללשון שתי מחיצות, השיניים והשפתיים. אולם כאשר ”שומרים” אלה אינם מונעים את האדם מלחטוא בלשונו ונגעים באים עליו, מטילים על הלשון מחיצה נוספת, ככתוב: ”ועל שפם יעטה” (יכסה פניו עד מקום השפם). וגם דורשים מן המצורע להכריז באוזני הבריות על טומאתו, כדי שיתרחקו

”והיה בעור בשרו לנגע צרעת” (יג, ב)

אמרו רבותינו במדרש (ויקרא רבה יא, ז): ”והיה הוא לשון שמחה”, ואם כן יש להבין על מה ולמה יש לו לשמוח בשעה שיש נגע צרעת בעור בשרו? ויש לומר שכאשר אדם מקבל יסורים בעולם הזה, הרי הוא צריך להיות בשמחה רבה, כיון שעל ידי היסורים מכפרים לו עוונותיו, ויגיע לעולם הבא ללא חטא, ולכן יש למצורע לשמוח שקיבל את הצרעת...

(תורת הפרשה)

”כולו הפך לבן, טהור הוא” (יג, ג)

אין בן דוד בא עד שתתהפך כל המלכות למינות. אמר רבא מאי קרא? - כולו הפך לבן, טהור הוא (סנהדרין צ”ו). וביאר ה”חתם סופר” זצ”ל שכאשר לב המלכות נוטה לרעה ולרשעות, ברי הדבר כי ימות משיח מתקרבים ובאים, שכן זה נגרם בעיקר מזה שמבקשים מן השמים להחזיר את ישראל בתשובה, ולכן מקימים עליהם ”מלך קשה כהמן”, אשר על ידי גזירות

מוקנים אתבונן - סיפורי צדיקים

את פיו בתוכחה נוקבת והרעים קולו על היהודי, בתלותו את פחדיו בסיבת עוונותיו, הרב הוכיחו על מעשיו הרעים ופירט את עוונותיו אחד לאחד. היהודי שקיוה לקבל את ברכת הצדיק ולמענה עשה את הדרך הארוכה מחיפה עד יהוד, עמד נרעש ונפחד לשמע הדברים השנונים של הרב שפילחו כחץ את ליבו, לזאת לא פילל! מחמת הבושה שנגלה קלונו, נפל מתעלף על הרצפה, והרב ציוה לנאמן ביתו להוציאו מחדרו החוצה. היהודי, בהיותו מחוץ לקודש התעורר מעלפונו ורוחו שבה אליו. אז הודה ולא הכחיש כי בשאט נפש עבר על העבירות החמורות שמנה הרב, והוא חש שכל כולו מכור ליצרו הרע ולתאוותיו הבהמיות. בעת הודאתו הביע היהודי פליאה מרובה מהיכן ידע הרב את כל מעלליו וזדוניו, ואיך מנה אחד לאחד את כל פשעיו עליהם עבר בסתר ובאין איש רואה? באותו מעמד קיבל עליו היהודי מצות עשה של התשובה, ועתה כשנפתח ליבו לחזור בתשובה מירד בבכי מר. באמצעות חבריו ביקש מהרב שידריכו וייסרו בשבט המוסר למען ידע את הדרך אשר ילך בה כדי שלא ישל חלילה שוב. ברוב רחמיו של הצדיק, הורה לו את דרך התשובה בהתאם לכוחותיו ולדרגתו, ולאחר מכן שלחו לביתו. בלב נכנע מלא היהודי אחר הוראותיו של הרב, וראה זה פלא, באותם הימים בהם החל בתיקון עוונותיו, פחתו פחדיו וסיוטיו והוקל לו ממכאוביו, ובמשך הזמן שב ורפא לו...

(תורת הפרשה)

מסופר על הצדיק הנסתר מיהוד רבי חיים סינאוני זצ”ל, שאת מצות ”הוכח תוכיח את עמיתך”, קיימה כהלכתה ובהידור רב. הוא ידע והכיר בטיבו של כל יהודי הנכנס אליו. בסקירה קלה חקר וירד לחדרי בטנו וידע צפונותיו, ברוח הקדוש ששרתה עליו השכיל לקלוע למטרה ולבחור בשיטה ובהנהגה הנכונה והמתאימה לכל יהודי, אם בלשון רכה או שמא ביד חזקה. יהודי מחיפה נתקף בפחדים ובסיוטים בימים ובלילות, חלומות זוועה החרידו את שנתו ומראות בעתה הפחידוהו השכם והערב, אימה נוראה נפלה עליו ולא מצא מרגוע לנפשו, מקול נידף ניתר ממקומו בבהלה וליבו נמס בקירבו על לא דבר. במשך תקופה ארוכה סבל היהודי מפחדיו, בשרו כחש, חיוורון כיסה את פניו עיניו שקעו בתוך חוריהן והתהלך כסהרורי. לימים שמע מפה לאוזן על הצדיק הנסתר מיהוד - רבי חיים סינאוני, או אז שביב תקוה ניצת בליבו אולי מצדיק זה תצמח הישועה ותעלה ארוכה למכתו ופחדיו. הוא חשש לצאת לבדו לדרך ולכן הצטרף לחבר שנסע להקביל את פני הצדיק, כל הדרך השתעשע במחשבה שהנה עתה יבוא הקץ לסיוטים המטרידים אותו בהקיץ ובחלום... משנכנס היהודי לחדרו של רבי חיים, העיף בו הצדיק מבט, ובסקירה קלה חדר לנבכי ליבו של הניצב לפניו. הרב ראה בעיני רוחו כי הלה שקוע עד צוארו במ”ט שערי טומאה ותגברות דינים מלווה אותו, כל המשטינים והמקטרגים שנבראו מעוונותיו הרבים סובבים ומקיפים אותו ועושים בו כבשלהם. מיד פתח רבי חיים

והייתם לי סגולה

סגולה לדירה - יש ענין סגולי להתגורר בדירה שגר בה בעבר אדם גדול (הגר”צ אבא שאול, הגר”י זילברשטיין).
סגולה לדירה - סגולה למכירת דירה להחליף המזוזות (הגר”מ לוי).
סגולה לדירה - למכירת דירה או לקנייתה, לקרוא בכל יום בבית סדר פיטום הקטורת (הגר”צ מוצפי).
סגולה לדירה - סגולה לרכישת דירה לקיים מצות שילוח הקן (הגר”מ לוי).
(סגולות רבותינו)

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

הינור הבנים

תלוי בכם!

הורים משקיעים כוחות ומחפשים עצות איך להפסיק התנהגות לא טובה. אבל ההתמקדות בזה בלבד - יכולה להיות טעות איומה! אם משקיעים מחשבה מוקדמת ובונים יחס טוב, אם דואגים שהקשר יהיה כזה שהילד יוכל לשפוך את ליבו לפני הוריו, בלי פחד שיצעקו עליו וישתיקו אותו, בלי חשש שיבטלו את דבריו ויזלזלו בו, אלא מתוך יחס של כבוד ומתוך רצון כן ואמיתי להבין את מחשבותיו ורגשותיו - אפשר לחסוך אינספור בעיות וקשיים. בשעה שכבר יש בעיות, אחרי שכבר יש כעסים ומאבקי כוחות, נכנסים לאמביציה ופועלים בצורה רגשית ולא שכלית. אז, קשה מאוד לשלוט על היצרים וכפי שמצאנו בגדולים מכולנו, "בא לכלל כעס - בא לכלל טעות". במצב כזה, ההגיון כבר לא פועל כראוי. חובתנו כהורים, לבחון את התנהגות הילד ולעמוד מקרוב על כל התפתחות במצבו. תפקידנו מכריח אותנו, לעשות הכל כדי למנוע את ילדינו מטעויות ולהפסיק כל התנהגות שלילית. אך מי שמתמקד רק בזאת וחושב שבכך הסתיים תפקידו, שוגה שגיאה חמורה! אולי זהו סיום התפקיד, אך וודאי שלא התחלתו... תפקידנו מתחיל בבניית קשר טוב עם הילד, תוך חשיבה מוקדמת אודות ההשלכות החיוביות והחיוביות שיש לדבר על חינוך הילד. הורים המשקיעים בטיפוח ערוץ הקשר הפתוח עם ילדם, ימצאו שהילד נותן בהם אמון ומוכן לפתוח בפניהם את סגור לבבם ולשתפם באשר עובר עליו. וכשילד משתף את הוריו, ללא חשש שיבטלו את דבריו ויגערו בו על דברים שהוא מעז לחשוש מהם או לחשוב עליהם, הרי שהוא מבין, שהוריו מתייחסים אליו כאל אדם ומכבדים את רגשותיו. כיחס גומלין הדדי, הוא יעריך אותם, יכבד את רצונם ויעשה הכל כדי להניח את דעתם. בעיות וקשיים רבים מספור ימנעו בכך, ונתיב חינוכו עתיד לעלות יפה בסייעתא דשמיא. לעומת זאת, בשעה שהורים יוצרים פער מעמדות בלתי נסבל בינם לבין הילד - כשהוא נדרש לכבדם והם אינם מוכנים לנהוג בהגינות מתבקשת כלפיו - יצוצו בעיות שייצרו מתח וכעסים. וטיבם של מתח וכעס, שהם מפנים את הלב מחשיבה אובייקטיבית והופכים את מערכת היחסים לכזו, המונעת מתוך דחפים רגשיים ומונעת מן ההגיון לומר את דברו. רחמי נתונים לילד, שיתחנך בידי הורים שכל מערכת היחסים ביניהם מושתתת על רגשות ותחושות בלבד, מבלי לשתף הגיון שכלי... ונקודה זו חשובה למחשבה, ואשרי המפתח זאת לפי רוחב שכלו בתוספת תפילה... ההצלחה מובטחת.

שלום בית

אל תברזו ממוזויבות

דוד המלך עליו השלום לפני הסתלקותו, אמר לשלמה בנו: "והנה עמך שמעי בן גרא בן הימני מהבחורים והוא קללני נמרצת ביום לכתני מחניים". דוד המלך המשיך וצויה את שלמה: "ועתה אל תנקוהו כי איש חכם אתה... והורדת את שיבתו בדם שאול" (מלכים א' פ"ב). נשאלת שאלה מה עניין חוכמה להריגת שמעי, לכאורה היה די להורות לו שיוריד את שיבתו שאולה כי הוא מורד במלכות, מהי ההוספה "כי איש חכם אתה?". שאלה. התשובה היא כך: דוד המלך נפטר הלך לעולמו. כאשר שמעי בן גרא שמע על הסתלקותו, ידע כי עתה הגיע זמנו למות, הרי ישנה צוואה! בא שמעי לשלמה, ובכה לפניו: אדוני המלך! אני זקן בן שמונים, מה ייתן ומה יוסיף לך שתהרוג אותי? אנא תן לי למות בשקט, במיטתי, כמה כבר נותר לי לחיות? אמר לו שלמה עליו השלום: "אין בעיה! בנה לך בית בירושלים, תתגורר בירושלים במנוחה עד מאה ועשרים. רק דבר אחד אצווה אותך - אל תצא מירושלים. אם רק יצאת חלפת על פני נחל קדרון - בפאתי העיר, דע כי מות תמות - זו פקודתי, לא יותר". שמעי בן גרא, יצא שמח וטוב לב. "איזה קושי טמון בקיום הציווי - לא לצאת מירושלים?", "את בני ברק תמיד שנאתי, לא מכיר את קרית שמונה, ואינה מעניינת אותי... יופי. השגתי מה שרציתי". הרהר בשמחה. לא חולף זמן רב, בורחים לו לשמעי עבדים לכיוון גת. שמעי יצא לרדוף אחריהם כדי להשיבם, יצא מירושלים. וכמובן ששלמה המלך לא העלים עין, תפסו והרגו. נשאלת השאלה: שמעי בן גרא! מה איתך, מה קורה לך? הרי הכל יודעים כי שלמה המלך מחפש אותך בפינה - בדיוק לכך הוא מחכה, וכי עבדים אתה צריך, או חיים? שאלה נוספת: מדוע שלמה המלך נטל על עצמו סיכון, הרי אביו הורה להורגו, מה היה עושה אילו שמעי לא היה יוצא מירושלים, הרי היה עובר על צוואת דוד עליו השלום, אם כן איך לקח סיכון גבוה כל כך? דוד המלך הורה ואמר "כי איש חכם אתה", כלומר, היתה הוראה להרוג את שמעי בחוכמה, "כי איש חכם אתה" כלומר? אני דורש - חוכמה! הוראה אחת בלבד: "אין לצאת מירושלים". החכם מכל אדם ידע כלל יסודי - ברגע שאני כובל אדם ואומר לו "אל תצא!", הוא דווקא יצא. שמעתם? כי אדם לא יכול לעמוד בקושי של המחויבות. כל מקום שיש מחויבות - דווקא לא! יהודי ששמונים שנה לא יצא מירושלים, אם אמרת לו: "לא", הוא כן ייצא! הבערה הפנימית קשה לו מאוד מאוד. ובסופו של דבר הוא פוסע החוצה. אם יש לו עבדים שברחו הם תירוץ נהדר, ואם לא יברחו הוא ימצא הזדמנות עם תירוץ אחר לצאת - זוהי היתה חוכמתו של שלמה המלך. ומסיפור זה לענייננו: כידוע אדם בורח מכל מחויבות, כאשר נותנים לו אפשרות של בחירה אולי יעשה, אך ממחויבות הוא בורח. כמה גברים מוכנים לעזור לכל העולם חוץ מלאשתו, כמה נשים מוכנות לבשל ולאפות לשבת חתן של חבירה ושל אחות אך לבני ביתה היא עיפה? המחויבות שלנו זו הבניה האישית והחובה היא איש לאשתו ולהיפך וכל השאר רשות... ואשרי הזוכים...

אמרי שפר

- * **הרה"ק ראמ"ם שמעוניץ אומר:** בשעה שהפילו את אברהם אבינו לכבשן האש ירד גבריאל להצילו - אמר הקב"ה: אני יחיד והוא יחיד - נאה ליחיד להציל את היחיד. מכאן נראה: כיון שיש לאדם דרך שבה הוא יחיד - אז נפתח לו פתח מיוחד - מיחידו של עולם.
- * **הגאון הקדוש מוילנא אומר:** כל אחד צריך לגדור עצמו מהעברות לפי טבע מזגו - אף שאין דרכו נכונה בעיני הבריות שאינם מכירים בטבעו, רק בדבר שהוא כנגד התורה לא יסמוך על שכלו כגון: להתענות בשבת.
- * **הרה"ק רבי מרדכי מלכוץ אומר:** יהודי ללא מסירות נפש, אינו יהודי.
- * **הרה"ק רבי שמואל מסוכצ'וב אומר:** מסירות נפש היינו: למסור גם את חלק העולם הבא שלו עבור קדושת שמו יתברך.

(פתגמים נבחרים)

למעוניינים שהעלון ישלח להם בדואר האלקטרוני, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com

למעוניינים כתובתנו החדשה באינטרנט: www.tiferetbanim.co.il

ועל כן יאמרו המושלים-משל ונמשל

מתחת ידו בגד גזול, כי על ידי כך הוא מציל את כל רכושו מן החרם.

אדם, שהקדוש ברוך הוא נותן לו ממון, והוא זוכה לבנות בית לעצמו, אינו מצטמצם בחדר מגורים אחד בלבד, אלא מקים כמה וכמה חדרים בתוך הבית. לפעמים, אך כמה בניינים בתוך החצר, וכל חדר או בניין אינו משמש דוקא לשם מגורים, אלא גם לשרותים אחרים, לפי עיסוקיו של האיש ולפי צרכיו. חבל שמעטים מאוד האנשים הנותנים את דעתם בשעה שהם בונים את ביתם לצרכיהם הגופניים, להקצות גם חדר מיוחד או אף בית קטן לצרכיהם הנפשיים. הרי ידוע שצרכי הנפש דחופים יותר וחיוניים יותר בשביל האדם מאשר צרכי הגוף, שהוא - הגוף, כלה והנפש אינה כלה, חלילה. והנה רואים אנו בתים מפוארים, ובהם חדרים מרווחים לכל סוגי השרות שהאדם זקוק להם. אך בעל הבית או בעל הדירה המרווחת שוכח על השרות העיקרי הנפשי, להקצות חדר או אף בית מיוחד בשביל אורחים עניים המסתובבים בעיר, ואינם מוצאים מקום נקי וחם לחלץ איברייהם היגעיים והטרופים מעמל יומם וממצוקתם. אשרי חלקם של האנשים הדואגים גם לצרכי נשמתם, ועל ידי שמקצים חדר לאורחים, הם מקיימים את המצוה הגדולה של הכנסת אורחים וזוכים ומקבלים פני שכניה בביתם. האם יש לך אור וכבוד גדולים מזה?
(משלי ה"חפץ חיים")

בסביבתה של אחת הערים קנתה לה פעם שביתה חבורת שודדים, שהיו אורבים ביערות לעוברי אורח ומלסטמים אותם. במשך הזמן נתלקטו אליהם עוד ריקם ופוחזים מאנשי הערים הסמוכות. לימים נמנו וגמרו בנייהם, כי מכיון שגדול רוב מספרם, חייבים הם להתלבש כולם בבגדים מיוחדים, כדי שיוכלו להכיר איש את אחיו. פעם ארע מעשה, ונתקבצו כולם בבית מרזח וישבו ושתו לשוכרה. כשבאה שעת התשלום, ראו אחדים מבני החבורה, שאין להם כמה לשלם. עמד בעל בית המרזח והפשיט מהם מלבושיהם, ונטלם בעבוט, בעבור החוב שנתחייבו לו, ונתכעסו עליו הללו כעס גדול בשל כך. לימים נודע סודם של אנשי החבורה לשוטרי המלכות - כי לבושים הם כולם במיני מלבושים מיוחדים - באו עליהם ותפסום וחבשו אותם בבית האסורים, וכל רכושם הוחרם למלכות. רק אלה שבעל בית המרזח פשט מלבושיהם ונטלם בעבוט, לא נתפסו כי השוטרים לא הכירו בהם. שמחו הללו שמחה גדולה ואמרו זה לזה: בתחילה כעסנו על בעל בית המרזח, שנטל מאיתנו מלבושינו, והנה צמחה לנו מזה טובה גדולה, אך אנו לבדנו לא נתפסנו למלכות, ורכושנו לא הוחרם. כך חייב אדם לשמוח שמחה גדולה, בשעה שהוא יודע בעצמו כי הוא נקי וטהור מכל אבק גזלה, ואין צריך לומר, אם הוא לבוש בגד שיש בו אפילו חוט אחד של גזלה, סופו שיאבד לו כל אשר לו, ואף הוא גופו יהיה נתון בכל רע, שהרי בורא העולם מכיר יפה בגזלה, וסוף דינו של גזלן - החרמת רכושו. וכן אמרו חכמים שחייב אדם לשמוח בשעה שבית דין מוציאם

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ אין עולים באילן בשבת בין באילן לח בין באילן יבש, ואין נתלים בו, ואין משתמשים במחובר לקרקע כלל, גזירה שמא יעלה ויתלוש ממנו פירות או עלים וענפים.
- ✓ אם עלה לאילן בשבת במזיד - אסור לו לרדת ממנו עד מוצאי שבת משום קנס, ואם עלה בשוגג - מותר לו לרדת ממנו. והעולה באילן מבעוד יום אפילו שבדעתו היה לישב שם בשבת, מותר לו לרדת בשבת, כיון שעלייתו היתה מבעוד יום.
- ✓ כשם שאסור להשתמש באילן עצמו כך אסור להשתמש בצידי האילן דהיינו בדבר התחוב או הקשור לאילן, אבל בצידי צדדיו דהיינו בדבר הנשען על הדבר התחוב או הקשור באילן, מותר להשתמש בשבת. כיצד? - אסור לעלות בשבת על סולם שנשען באילן. וכן סל התלוי בגזע האילן או באחד מענפיו, אסור להכניס בו בשבת או להוציא ממנו כל דבר, שבכל אלו משתמש הוא בצידי האילן, אבל מותר להניח איזה דבר בסל שתלוי ביתד התקוע באילן, שהרי הסל נחשב צידי צדדי האילן.
- ✓ מותר להריח בפרחים והדסים אף כשהם מחוברים לקרקע. ואף מותר לתופסם בידו כדי להריח. אבל אתרוגים ותפוחים ושאר פירות הראויים לאכילה, אסור להריח בהם בעודם מחוברים לקרקע, אף אם לא תופסם בידו, גזירה שמא יתלוש מהם כדי לאוכלם.
- ✓ מותר לברך ברכת האילנות בשבת כשם שמותר להריח הדס מחובר בשבת, ואין לחוש שמא ישכח ויתלוש. ומכל מקום לכתחילה מהיות טוב יש לברך בימות החול, ורק אם לא נזדמן לו לברך אלא בשבת הסמוכה לחודש ניסן, וחושש שמא ישכח ויפסיד ברכה זו לגמרי, אז יברך ברכת האילנות בשבת.
- ✓ מותר ללכת בשבת על גבי עשבים בין לחים בין יבשים, ואף על פי שנתלשים לפעמים מכוח דריסת רגליו, כיון שאינו מתכוין לתלשם ואין הכרח שייתלשו. ואם העשבים גבוהים ילך לאט ולא במהירות, ובודאי שלא ירוץ שם, כיון שמוכרחים להתלש בדריסתו עליהם.
- ✓ מותר לשבת ולשכב על גבי הדשא. וכן מותר לפרוס על הדשא שמיכה או מחצלת ולשבת עליה.
- ✓ מותר לקטום עצי בשמים תלושים כדי לתת לאחרים להריח בהם, ודוקא כשקוטם ביד, אבל בסכין יש לאסור.
- ✓ שמשית גינה התקועה בקרקע מערב שבת, יש להקל לפותחה ולסוגרה בשבת, ויש שכתב שאין לפותחה ולסוגרה בשבת.
- ✓ אסור לאדם לטייל בגינתו או בשדהו בשבת, כדי לבדוק את מצב הצמחים הגדלים שם, או כדי לדעת איזה מלאכה יצטרך לעשות למחרת היום. וכמו כן אסור לבדוק בחנות ובכל מקום עבודה, ואפילו בדירתו שלו, מה חסר ומה נחוץ לעשות שם אחרי צאת השבת.

(השבת והלכותיה)